

DUCHOVNÉ OZVENY

Mesačník farnosti sv. Martina z Tours - Suchá nad Parnou, Košolná, Zvončín

ročník V.

Október 2002

číslo 10

Porozumením k solidarite

Uvedomujem si, že riadky, ktoré píšem, budú pre niektorých rozrušením osieho hniezda. Ale vznikajú ako odpoveď na otázky viacerých ľudí, či a ako má cirkev zasahovať do politiky. Je to pre nás citlivá téma. Jej citlivosť je daná predovšetkým tým, keď si vypočujeme vyjadrenie k politickým témam nesprávnym spôsobom, v nesprávnom čase a povedia ho nesprávni ľudia. Teraz sme už po odovzdaní svojho volebného hlasu, preto verím, že týchto niekoľko viet sa bude dať čítať celkom pokojne.

- Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že viera to nie je len niečo súkromné a skryté. Teda postoje, ktoré viera formuje sa musia prejavovať aj navonok. Nemôžu sa skrýť a vytratiť ani z verejného života. To by znamenalo dvojkoľajnosť.
- Politika sa dotýka všetkých občanov. V demokracii a občianskej spoločnosti je dokonca snahou, aby počet zaangażovaných ľudí bol čím väčší. Keďže cirkev – to sú ľudia žijúci v danom štáte – politika sa dotýka aj ich. Dokonca učíme ľudí, že myšlienky viery majú svoju kontinuitu v dejinách. Teda sa nedá prebrať len Biblia, ale pýtame sa, čo znamenajú jej postoje v dnešnom – našom svete. Bez premýšľania nad dejinami by sa viera dostala na slepú – sterilnú koľaj. Možno by nás mohla občas vnútorne potešiť, ale iste by neobohatila svet.
- Politický kontext viery je zachytený dokonca vo VERÍM: „...trpel za vlády Poncia Piláta“. To je celkom jasná politická zmienka o okolnostiach. Pilát nemá nič s našou vierou – iba to, že dotváral okolnosti. Kristus sa narodil v historickom rámci. Od jeho čias nehovoríme len o večne platných, nad svetom pôsobiacich zákonoch, o veľkom vesmíre... ale o živote, o konkrétnych ľuďoch, konkrétnom utrpení, konkrétnej láske...
- Jedna z veľmi dôležitých služieb spoločnosti je kritika. Bez kritiky niet rastu a rozvoja. V dnešných časoch si túto úlohu berie na seba predovšetkým tretí sektor. Ale aj pre cirkev je to dokonca povinnosť. Je veľmi dôležité upozorňovať na konkrétne kríže a bezprávie. Spomienka na Boha má v sebe to, že spája ľudí, ale aj ich učí, že nič – žiaden štát, žiaden systém, žiadna vláda... nie je absolútne. Teda spomienka na Boha zhromažďuje aj silu k odporu. Stále tu bude čo očisťovať, čomu pomáhať rásť. To všetko v záujme toho, aby krízov bolo menej.

Všetky tieto veci neznamenajú, že v kostoloch by sa malo hovoriť len o politike. Už vôbec neznamenajú, že by cirkev mala preferovať určitú stranu. Ani neznamenajú, že by mala hovoriť koho voliť. Mala by skôr dávať všeobecné postrehy, rozборы, neprestajne nabádať k hľadaniu pravdy a dobra pre celú spoločnosť. Výnimka je len vtedy, keď niekto tak ohrozuje ľudí, ich slobodu, ich etiku, že treba hovoriť jasne a priamo.

Problémom dnes nie je, že by cirkev nemala do spomenutých vecí hovoriť. Oveľa väčší problém vidím v tom, že nevieme hovoriť správne. Ak sa hovorí nesprávne, netaktne, s nárokom na neomylnú

pravdu – vtedy sa nečudujem, že to ľudí aj podráždi. Problém je tiež v tom, že sa komentujú len niektoré veci a zabúda sa pozdvihnúť hlas všade tam, kde sú ľudia v ťažkostiach. Vtedy je na mieste otázka: prečo sa tu ozývate a tam mlčíte?

Ako sympatický príklad cirkevného predstaviteľa, ktorý sa nebojí hovoriť aj do svetovej politiky, je súčasný pápež. Stále častejšie sa stretám s tým, ako ho pozitívne hodnotia aj časopisy a noviny, ktoré nie sú kresťanskými médiami. Určite nie je možné obviňovať ho z mocenských záujmov. Jeho moc spočíva len v jeho morálnej autorite a v jeho slove. Aj keď je slovo len slabá zbraň, predsa je to jeden zo silných hlasov za obranu človeka a jeho práv. A som za tento hlas vďačný – možno nie len ja, ale aj veľa ľudí, ktorí sú práve pod krížom, na ktorý on upozorňuje. Ideálna cirkev nie je tá, ktorá mlčí, ale tá, ktorá sa vie s rozvahou a múdrosťou dožadovať pravdy a dobra.

Peter Cibira

21. septembra 2002

Apoštolát modlitby na mesiac október:

- **Všeobecný:** Aby farské spoločenstvá podporovali katechéty modlitbou i spolupracou a tak prispievali k zdarnému uskutočňovaniu novej evanjelizácie.
- **Misijný:** Aby misionári, kňazi, rehoľníci i laici vedeli odvážne ohlasovať Kristovu lásku k chudobným.
- **Úmysel KBS:** Za spoluprácu medzi schválenými hnutiami, aby pod vedením svojich biskupov a kňazov spolupracovali na plnení pastoračného plánu KBS, a podporovali ho modlitbou sv. ruženca.

Ty Mária

Mária, ó Mária,

Ty jediná poznáš moje myšlienky,
Ty jediná vidíš do môjho vnútra.
Ty počúvaš vždy,
keď Ťa o niečo vrúcne prosím.
Ty trpíš so mnou,
keď mi bolesťou
či hriechom srdce krváca.
Ty nesúdiš ma, ani nezazlievaš
moju často nezmyselnú prosbu.

Mária, ó Mária,

Ty plačeš so mnou, viem to...,
slzy mi veľa ráz zastavíš.
A vzdycháš,
keď neviem nájsť správnu cestu,
viem to, vidím to, cítim to!
Ty si so mnou,
Ty si moja nádej,
moja opora.

Mária !

Ty nekritizuješ moje konanie,
hoc viem,
že cesta, ktorou kráčam,
je nerovná, kľukatá.
Ja častokrát na rázcestí stojím.
Nezazlievaš mi,
keď sa vyberiem zlým smerom,
lebo vieš, že sa vrátim.
Ty mi v tom pomôžeš, Mária !
Ty znášaš moje vrtochy
a často rozhodnutia nesprávne.

Mária, ó Mária,

bez Teba by nebol život životom.
Cítim, že si tu!
Viem,
že raz nájdem správnu cestu,
lebo si tu.
Ty, Mária, ó Mária - Ty !!!

Okamih detí

K zvláštnym i trochu smutným zisteniam doby posledných desaťročí patrí aj vedomie, že mnoho ľudí sa označuje dlhodobo, možno celoživotne, za nežiadúcich, nechcených. Je to hlboko zakorenený pocit, ktorý si často ani nechceme priznať, ale môže byť v nás a ovplyvňuje náš život, našu schopnosť tvoriť, prežívať šťastie, radosť, postaviť sa voči námahe... V Nemecku sa tejto téme dlhodobo venuje Karl Frielingsdorf. Zistil, že takýto pocit nesú v sebe až dve tretiny účastníkov jeho kurzov. Slová „nežiadúci a nechcený“ niekedy nahrádzajú ďalšími výrazmi: „mŕtvy“, „živá mŕtvola“, „nič“, „zasvätený smrti“, „odpad“, „hračka“, „fungujúci robot“, „handra“, „zabudnutý“, „odložený“, „potrat“, „obetný baránok“, „prehliadaný“, „nepovšimnutý“, „pokus“, „ty si nemal žiť“, „nemá cenu, aby si žil“... Toto sú výpovede o živote ľudí, ktorí sa neraz zdajú aj ako úspešní a šťastní. Väčšina z týchto pomenovaní pochádza zo základného posolstva, ktoré im – možno nechtiac – odovzdali rodičia. A to nie len po narodení, ale aj pred ním. Pre dieťa je dôležité, či prišlo na svet ako chcené – či naopak, alebo či na začiatku jeho života stálo jasné áno jeho životu. Záleží už na prvých reakciách matky a otca, keď sa dozvedia o jeho existencii. Nie všetkým sa počas života podarí toto základné posolstvo zmeniť. Môže sa to prejavovať napríklad v tom, že budeme mať pocit neprestajného trápenia, aj napriek tomu, že objektívne máme aj mnoho pekných vecí. Silno sa to prejavuje aj vo vzťahu voči Bohu. Nejde teraz o slová, že vyznávame takého či onakého Boha, ale o podvedomie. V ňom môžeme niekedy považovať Boha za akéhosi policajta, ktorý neprestajne strieha na to, či žijeme správne, alebo to môže byť Boh, ktorého síce veríme, ale zdá sa nám, že na nás zabudol, nestará sa... teda niečo úplne iné ako Boh lásky, ktorého ohlasujeme.

Na otázku, či sme boli chcení či nie, že odpovedá väčšina ľudí, že samozrejme áno. Neznamená to však, že je to vždy tak. To platí predovšetkým pre deti počaté vo vojne, na úteku, pre posledné deti, pre deti z manželstiev, kde sa rodičia museli brať, pre nemanželské deti... Niekoľko výpovedí: „Bol som počatý pred manželstvom, teda určite ako nevítaný.“; „Vznikol som vo vojne počas otcovej dovolenky ako produkt náhody!“; „Môj otec jednoducho nedával pozor!“; „Jednoducho sa môj otec násilím domáhal svojho práva u matky“; „Nebol som potratený len preto, že by to bol smrteľný hriech – teraz musím žiť ako zabránený smrteľný hriech.“ ... Je asi len prirodzené ak dodáme, že z týchto výpovedí odvodzujú citovaní ľudia svoj neradosťný život.

Prenatálna psychológia potvrdzuje, že podstatné skúsenosti a základné postoje k životu sa tvoria už pred narodením a že sa z pozitívnych a negatívnych zážitkov nič nestráca (aj keď si na ne nepamätáme). Tým sa dnes nadväzuje na dlho zabúdané poznatky starých kultúr Inkov, Egyptanov a Grékov. Procesy pred narodením môžu už zanedlho vytvárať oblasť záľub a nechutenstiev.

Nie je to však len reč o žene a jej úlohe – i keď je prirodzene tá najdôležitejšia. Otec má tiež svoje nezanedbateľné miesto. Odborníci dnes veľmi výrazne odporúčajú, že dieťa by zo strany otca malo byť počaté po ročnej abstinencii od alkoholu a fajčenia. Otec má zo starých dôb zabezpečujúcu funkciu pre rodinu, ale stále viac je zdôrazňovaná aj funkcia zabezpečenia radostnej a pokojnej atmosféry pre matku a dieťa v jej lone. A to nie je len o peniazoch, ktoré prinesie, ale aj o čase, ktorý venuje manželke a citovej podpore, porozumeniu. Otcovia majú zväčša problém milovať naplno svoje dieťa. Je im to ľahšie, až keď dieťa niečo dokáže. Pre otcovskú lásku je typické, že je náročná, niečo požaduje a kladie to ako podmienku: ak sa budeš snažiť, ak budeš šikovný, budem ťa mať o to radšej. Ale aj do toho času, kým dieťa urobí prvé výkony, už dostáva podvedomé impulzy – okrem impulzu, že budeš milovaný, keď niečo dokážeš, by malo dostať aj impulz lásky bezpodmienečnej. Od toho bude neskôr závisieť obraz o ňom samom, o svete a tiež obraz o Bohu. Neznamená to však, že by láska nemala byť aj náročná, ale v prvých fázach po počatí by to mal byť jednoznačne impulz, že sa tešíme a očakávame ho.

Spracované podľa: K. Frielingsdorf: *Falešné predstavy o Bohu*, Kostelní Vydří 1995 (kniha je dostupná na fare)

R. Smahel: *Domov prožít, domov vytvářet*, Olomouc 1995

E. Fomm: *Umenie milovať*, Bratislava 1966

Kresťanstvo a politika v dnešnom svete

Politika? Pre mnohých je to skôr negatívny pojem označujúci zápas o moc a vplyv v spoločnosti, tzv. panské huncútstvo. Pri neutrálnom vymedzení ide však o správu vecí verejných (res publicae). Z pohľadu kresťana by však mohlo a malo ísť predovšetkým a jasne o potrebu a možnosť budovať a presadzovať spoločné dobro. Ak takto budeme vnímať verejný život v obci, v štáte, vo svete, potom je pre kresťana stálou výzvou pre spoločenskú angažovanosť.

Dnešný svet od nás nepotrebuje kazateľstvo či monológ, ale predovšetkým dialóg. Ľudí nezískava mentorovanie o morálke a hodnotách, ale ich živé, osobne prežité svedetstvo. Dnešný svet potrebuje svedkov (martyros), nie učiteľov. Ak učiteľov, tak učiteľov - svedkov. Etika a osvedčené hodnoty nemôžu byť samostatným pilierom, jednou z oblastí úsilia kresťanov o novú tvárnosť spoločnosti. Etický prístup musí byť inherentnou, vnútornou súčasťou všetkých pilierov verejnej agendy. Morálka musí byť vo všetkom, ak má byť politika kresťanov autentická, verná a úspešná. Asi tak, ako sú základy domu dôležité pre pevnosť stavby. Čím sú hlbšie, tým sú lepšie. A pritom ich nie je vidieť! Na hlbokých základoch, na skale hodnôt, nie na piesku politického pragmatizmu, potrebujeme svetu ponúknuť dom, ktorý má dosť svetla a miesta pre všetkých. Aj keď nie všetci to prijmú. Predné, či zadné dvere domu majú byť otvorené - pre pluralizmus, pre navrátilcov, pre blúdiacich či náhodných pocesných.

Kresťanská viera žije tým, že sa šíri. Potrebujeme „misie do tretieho tisícročia“ (kardínal J. Tomko) v každej časti sveta, možno najviac v bývalom tzv. prvom a druhom svete. Dnes ho reprezentujú väčšinou vyspelé, priemyselné štáty. Identita sa nedá uchrániť izoláciou, uzatváraním sa, lebo sa stratí. Ak sa uzatvára, nie je živá, iba predstiera svoju aktuálnosť. Vitálna viera (iná ani nie je vierou) je teda angažovaná v otvorenej spoločnosti a zameraná na otvorenú, občiansku spoločnosť.

Viera, presvedčenie nedávajú automatické recepty a odpovede na každodenné otázky, ale iný uhol pohľadu na život, človeka, spoločnosť. Viera poskytuje človeku dôležité mravné východiská a princípy pre osobný a verejný život. Zároveň robí ľudí citlivejšími pre životy a problémy iných. Inými slovami, motivuje pre angažovanosť.

Demokracia nie je všeliek či plnohodnotný mechanizmus pre trvalo udržateľný rozvoj. Demokracia bez hodnôt, bez morálky má tendenciu vývoja k totalite. Starších či novších príkladov z histórie je dostatok.

Vyvážený vzťah medzi demokraciou, trhovou ekonomikou a sociálnym štátom je možný len vtedy, ak je každý v týchto nástrojoch opretý o morálku, ktorej základ tvorí ochrana dôstojnosti každej ľudskej osoby.

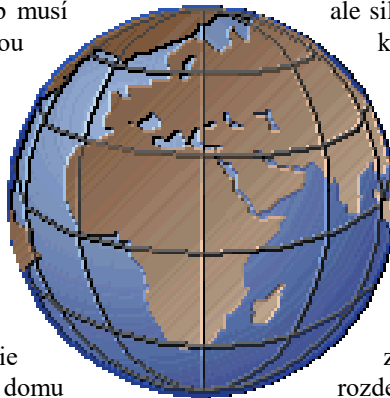
Ak politika pravdivo vychádza z koreňov kresťanského učenia, nachádzajú sa v nej všetky dimenzie dôležité v dnešnej spoločnosti. Taká politika je aj národná, aj občianska, aj sociálna a ľudová. Ak to tak nie je, chyba nie je v koreňoch. Chyba je v aplikácii univerzálnych princípov, v zúžení všeludskej solidarity na frakčnú solidaritu.

Na rozdiel od sekulárneho humanizmu, kresťanská viera vedie človeka k filozofii personalizmu. Má byť zdrojom vnútornej sily a vnútorného pokoja, ktoré sú predpokladom pre každodenný a celoživotný hodnotový zápas. Jej prejavom v tomto úsilí nie je sila alebo tvrdosť, ale sila ako pevnosť morálnych postojov. Čnosťami kresťanskej politickej etiky sú spravodlivosť, múdrosť, statočnosť a miernosť.

Kompromis je nástroj politického života. Ak je súčasťou situačného svedomia, má zmysel ako prevencia neopodstatneného konfliktu, partikularizmu. Je často jediným prijateľným riešením pre umenšovanie zla. Zlo je prítomné vo svete nedá sa odstrániť, ale dá sa zmenšovať. Človek je hriešny, preto zlyhá. Preto je v demokracii potrebné rozdelenie moci (výkonná, legislatívna, súdna).

Dôležitá je v politike konštruktívna opozícia, tak ako vo výrobe zdravá konkurencia. Stále väčšiu úlohu zohráva v štáte a v medzinárodných vzťahoch verejná mienka, pre ktorú je východiskom stav morálky, právneho vedomia. Zdrojom poznania je nielen výchova a vzdelanie, ale aj médiá. Pluralizmus a orientácia médií sú faktormi vývoja dnešnej spoločnosti a sveta. Na amerických dolárových bankovkách je klasický nápis: „In God we trust“ - „V Boha dôverujeme“. V podstate to znamená múdrosť pre demokraciu zrodenú na kresťansko-židovskej tradícii: „V Boha dôverujeme, ale všetko ostatné kontrolujeme“.

Euroatlantické demokracie sa zrodili na myšlienkach a histórii vychádzajúcej z gréckej antickej vlády ľudu, zo starorímskeho práva a z kresťansko-židovského náboženstva. Ani jeden z týchto zdrojov sám o sebe pre udržateľný rozvoj štátov a národov nestačil. Ani starogrécka ani starorímska kultúra neprežili. Až keď sa mechanizmus demokracie a princíp zákonnosti spoja (pokračovanie na 4. strane)

Kresťanstvo a politika...

(dokončenie z 3. strany)

s morálnym obsahom, ktorého jadro tvorí ľudská osoba stvorená na obraz Boží, vzniká spoločenstvo, ktoré môže slúžiť sebe i svetu na prospech znamenajúci mier, rozvoj a povznesenie kultúry. Ak sa však vzdiali spoločnosť od týchto koreňov, poškodí, oslabí svoju perspektívu.

Dôstojným príkladom reálneho projektu mierového rozvoja národov je zjednocujúca sa Európa. Pri jej zrode stáli kresťanskí demokrati a atmosféra morálneho odsúdenia fašizmu i komunizmu. Jej ovocím po desaťročia je rozšírenie a ochrana ľudských práv, odstránenie trestu smrti, spoločenstvo štátov bez hraníc, spoločný hospodársky trh, jednotná mena euro.

Sú však aj časti Európy, kde ešte stále platí princíp sily viac než princíp zákona, etnické a náboženské rozdelenie je viac než univerzálnosť ľudskej osoby. Tam prebiehajú aj na konci XX. storočia etnické čistky, vznikajú masové hroby, krvavé hranice.

Ak chce byť Európa vitálnym spoločenstvom, musí stavať svoju budúcnosť na slobode so zodpovednosťou, spravodlivosťou pre všetkých, solidarite bohatších s chudobnejšími, silnejších so slabšími. Taká politika si žiada odvahu, ale prináša veľa. Základom pre usporiadanie

slobody v štáte i v EÚ by mal byť princíp subsidiarity. Nikoho neoberá o zodpovednosť a výkon práv a povinností.

Čerpať z koreňov, na ktorých naša súčasnosť a zjednotená Európa vyrástla znamená nepodryvať ľudskú dôstojnosť, chrániť život v každej fáze vývoja, neoslabovať postavenie rodiny, inštitútu manželstva, identitu a kultúru národa i národnostných menšín.

Európa po likvidačnej náboženskej 30-ročnej vojne bola pre svet zdrojom Westfálskeho systému národných štátov. Ten sa od 17. storočia rozšíril po celom svete, prijali ho aj úplne odlišné kultúry. Neskôr bola Európa pre svet skôr zdrojom ďalších tragédií - dve svetové vojny, často imperiálny kolonializmus, export totalitných ideológií fašizmu a komunizmu.

Dnes môže a má exportovať fungujúcu víziu zmierenia a zblíženia národov a prosperujúceho spoločenstva štátov. Aj v tom je poslanie kresťanských politikov Európy dôležité. Tak, ako boli kresťanskí demokrati R. Schumann, A. de Gasperi, K. Adenauer pri zakladaní dnešnej Európskej únie, tak by sme mali byť kresťanskí demokrati aktívni a prítomní pri jej historickom rozšírení do strednej a východnej Európy.

Európske fórum laikov,
Alcala de Henares - Španielsko, júl 2000
Ján Figel'

15. september a Šaštín

Pochmúrne nedeľné ráno nás neodradilo od putovania k **Sedembolestnej Panne Márii patrónke Slovenska**. Po príchode do Šaštína sme pozdravili našu Nebeskú Matku. Zúčastnili sme sa na sv. omši, ktorú celeburovali saleziánski novokňazi. Po sv. omši

sme dostali novokňazské požehnanie. Druhá sv. omša sa konala vonku pred Bazilikou, aj počasie sa umúdrilo, sem-tam vykuklo aj slniečko. Po sv. omši sme si vykonali Krížovú cestu. Potom sme sa odobrali od našej Nebeskej Matky a vrátili sme sa domov povzbudení na duši.

Túto spoločnú púť farníkov Zvončina a Sucheň k putovaniu Sedembolestnej Matke zorganizovala už po druhý krát pani Anna Cíсарová. Aj touto cestou jej ďakujeme, že sa môžeme my farníci aj takouto cestou duchovne obohatiť.

farníci - pútnici

Ahoj Mravček Zvedavček.

Chcel si, aby sme ti napísali, ako sme prežívali prázdniny. Mňa s bratom zobrala mama s kamarátkami a ich deťmi na chatu pod Martinskými hoľami. Porozprávam ti, ako nám bolo. Našli sme si tam kamarátov z vedľajšej chaty. Chata bola nádherná a príroda rozprávková. V nedeľu sme samozrejme nevynechali svätú omšu, na ktorej sme boli v Martine. Po omši sme išli do Múzea Slovenskej dediny, kde sú krásne drevenice. Tam sme sa povozili na voze s krásnym koňom. Celý týždeň sme chodili na výlety. Lanovkou sme sa vyviezli pod Martinské hole, kde sme sa do prasknutia najedli čučoriedok. Jazyky sme mali celé fialové. Na vrchole holí bolo strašne chladno a veterno, ale nádherný výhľad na celý okolitý svet. My deti sme každý večer hrali dospelým divadlo, ktoré sme si sami vymýšľali. Nezabudnuteľný deň bol ten, kedy sme absolvovali celodennú túru. Hneď ráno sme šliapali k Šútovskému

vodopádu a odtiaľ do kopca na Chatu pod Chlebom, ďalších šesť hodín do skalnatého strmého kopca. Našu velikánsku únavu opäť zahnali čučoriedky, ktoré rástli nad Mojžišovými prameňmi. My deti sme sa veľmi báli, že stretieme medveďa, lebo vraj ich tam je veľa. Na Chate pod Chlebom sme si dali parené buchty a naši dospeli kávu. Z túry sme sa vrátili až večer. To sa ešte opekalo a spievalo. Ďalej sme navštívili hrad Strečno, viezli sme sa na kompe aj s autami na druhú stranu Váhu. Postrašili sme si aj na Oravskom hrade a navštívili sme salaš. Cesta domov bola tiež spojená s výletom do Rajeckej Lesnej, kde sme obdivovali nádherný Slovenský Betlehem. Tak čo povieš, mravček Zvedavček, mohol mať niekto krajšie prázdniny ako my ?

Kristína Krajáčová

KYTICA PERÁL

Najkrajšia kytica, ktorú môžeme venovať našej Nebeskej Matke je sv. ruženec. Ruženec je modlitba apoštolov. Nebeská Matka dala tieto perly do rúk sv. Dominikovi, aby ich tu na zemi rozsieval do srdc ľudí. Toto bola zbraň sv. Dominika proti „bludárom“. Ruženec bola modlitba „veľkých ľudí, umelcov“. Pre zaujímavosť Vám uvediem zopár príkladov.

O' Connel sa modlil sv. ruženec pri dôležitých pojednávaniach v kuloároch svojho parlamentu. Napoleon hovoril princovi Rolandovi keď ho našiel modliť sa ruženec: „Ste statočným a spoľahlivým mužom.“ Mozart

kedykoľvek svojim hudobným umením získal víťazstvá, poďakoval sa za ne ružencom.

Ruženec je modlitbou básnikov, vedcov, chudobných, ponížených, hriešnikov. Ruženec je modlitba, ktorá nás privedie späť ku Kristovi a zachová nás pre večný život. Modlitby k Panne Márii, to sú modlitby poslednej záchrany.

Pozrite, aká krásna kytica je svätý ruženec! V tomto mesiaci často splietame našej Nebeskej Matke kvety sv. ruženca.

Matka, ktorá vychovávaš dietky, vezmi do rúk ruženec a modli sa. Modli sa vrúcne a zbožne, Panna Mária ti vyprosí milosti, ktoré potrebuješ.

Otec, hlava rodiny, vezmi do rúk ruženec a modli sa. Nie je to hanba, to chce len chcieť a milovať sv. ruženec

Milá mládež, ktorá máš ťažkosti s celým svetom, modli sa ruženec, zachováš si čistotu.

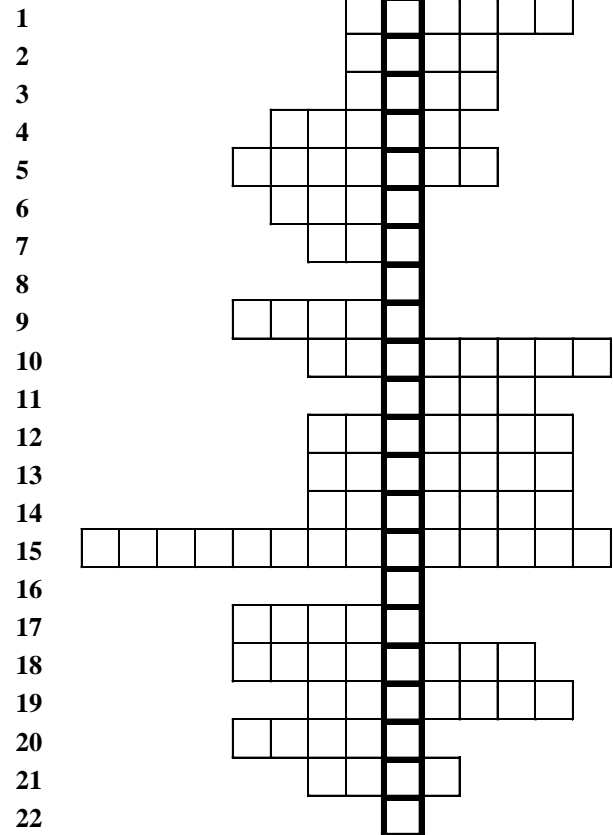
Všetci čo ste opustení, berte často do rúk sv. ruženec a nájdete v ňom útechu, úľavu v trápeniach.

Všetci – bohatí i chudobní, mladí i starí, učené i nevedomé splietajte kyticu perál Nebeskej Matke a tak si získame večné nebo a spojenie s Bohom.

A. M.

T A J N I Ć K A

1. tretí deň v týždni
2. súrodenec
3. inak, znovu
4. nebeská bytosť
5. malé svetielka na nebi
6. brat Kaina
7. predložka
8. predložka
9. najväčšia hviezda na oblohe
10. nie prvý
11. púštne zviera
12. otec mnohých národov
13. ako sa volá spevácky zbor, ktorý spieva v kostole v Suchej nad Parnou
14. modlitba Panny Márie
15. akej Panny Márie je sviatok 15.9.
16. prvé písmeno mena jedného z apoštolov
17. doplň vetu: „Ty si ..... a na tejto skale postavím svoju Cirkev.“
18. rozhovor s Bohom
19. 1. kniha Starého zákona
20. opak malej
21. nie vaša
22. prvé písmeno abecedy

AHOJ DETI! To som zase ja, mravček Zvedavček. Som veľmi smutný, pretože mi vôbec nikto nenapísal. Asi nikto nečítal môj príbeh z prázdnin. Chcel som vám rozpovedať ešte jeden, ale načo?! Veď nemám komu. Aj tak to nikto nečíta. Ale ak by predsa niekto len čítal môj príbeh, tak odpíš mi svojim príbehom, veľmi ma potešíš. Dúfam, že nebudem čakať ďalší mesiac zbytočne.

Značka: Čakám. Príbeh odmením.

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužby na október

Sv. omše v týždni

(Rozpis sv.omší je orientačný, rozhodujúce sú farské oznamy)

Suchá – utorok - piatok 18.00;

Košolná - streda 17.00; Zvončín - štvrtok 17.00

V októbri pred sv. omšou spoločná modlitba svätého ruženca

Sv. omše v nedeľu a vo sviatok

4. októbra – 1. piatok v mesiaci,

Košolná 7.30   Suchá 18.00

5. októbra – 1. sobota v mesiaci,

Suchá 7.30

6. októbra – 27. nedeľa v Cezročnom období

Košolná 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Zvončín 9.00

13. októbra – 28. nedeľa v Cezročnom období

Zvončín 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Košolná 9.00

20. októbra – 29. nedeľa v Cezročnom období

Košolná 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Zvončín 9.00

27. októbra – 30. nedeľa v Cezročnom období

Zvončín 18.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Košolná 9.00

september v našej farnosti

Pokrstení:

* 10. 8.2002, Igor Crhoň, Zvončín

* 10. 3.2000, Róbert Giertl, Zvončín (Podbrezová)

* 22. 8.2002, Natália Lapšanská, Košolná

Zosnulí:

+ 22. 8., Anton Červenka, Košolná, 68.r.

+ 30. 8., Štefan Gábor, Suchá, 83.r.

+ 8. 9., Mária Surová, Zvončín, 86.r.

Sviatosť manželstva uzavreli:

21. 9., Rastislav Hrabárik a Monika Mondoková

21. 9., Miloš Martišovič a Adriana Mészárosová

Farský mesačník DUCHOVNÉ OZVENY

Vychádza poslednú nedeľu, s dátumom nasl. mesiaca.
Vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Suchá nad Parnou č. 431, PSČ 919 01, tel: 033 / 558 01 44.
Zodpovedný redaktor: Mgr. Peter Cibira, administrátor
S povolením Arcibiskupského úradu v Trnave, dňa 3.8.1998, č. 2663/98.

Cena: dobrovoľný príspevok

OKTÓBER 2002

Cezročné obdobie

Ut	1	Terézia z Lisieux, panna, učiteľka Cirkvi
St	2	Anjeli strážcovia
Št	3	Hubert
Pi	4	František Assiský
So	5	Placidus, mučeník
Ne	6	27. nedeľa v Cezročnom období
Po	7	Ružencová Panna Mária
Ut	8	Ján Leonardi, kňaz
St	9	Dionýz, biskup a spoločníci mučeníci
Št	10	František Borgiáš
Pi	11	Valentína
So	12	Maximilián
Ne	13	28. nedeľa v Cezročnom období
Po	14	Kalixt I., pápež, mučeník
Ut	15	Terézia z Avily, panna, učiteľka Cirkvi
St	16	Hedviga, rehoľníčka
Št	17	Ignác Antiochijský, biskup, mučeník
Pi	18	Lukáš, evanjelista
So	19	Ján Brébeuf a Izák Jogues, kňazi, a spoloč. muč.
Ne	20	29. nedeľa v Cezročnom období
Po	21	Hilarion
Ut	22	Salome
St	23	Ján Kapistrán, kňaz
Št	24	Anton Mária Claret, biskup
Pi	25	Chryzant a Dária, mučeníci
So	26	Evarist, pápež, mučeník
Ne	27	30. nedeľa v Cezročnom období
Po	28	Šimon a Júda, apoštoli
Ut	29	Silvia
St	30	Zenóbius, mučeník
Št	31	Wolfgang, biskup

Výročia, významné cirkevné akcie

13.10.

biskupská vysviacka Mons. Ján Bukovský, (1990),
býv. apoštolský nuncius v Moskve,
emeritný arcibiskup v Mödlingu, Rakúsko

16.10.

výročie zvolenia pápeža Jána Pavla II. (1978)

20.10.

zbierka na misie

22.10.

výročie slávnostného začiatku pastierskej služby
Jána Pavla II. (1978)